

rio, ut tota corporis cutis, ea excepta quæ mouetur, est autem hæc frons & faciei uniuersa, & quæ anteriorem colli sedem, latera complectitur. Atque hæc motu participat, aut proprijs in hoc famulantibus musculis, ut frontis, colli, genarum & labrorum, aut uicinæ ipsius cutis gratia, ut malarum cutis, quæ musculis destituta, simul cum proxima ipsi cute mouetur. Quod quidem alia cutis sedes pilosa sit, ut uerticis, axillarum, pudendorum, in uiris menti, alia autem penitus pilis orbata, ut interna manus, & plantæ cutis, omnibus conspicuum esse arbitror. Quemadmodum neminem latere scio, cutem maximam totius corporis partem esse, perpetuo contextu efformatam, nisi quod tenuibus foraminulis, ad fuliginosorum excrementorum propulsionem, & pilorum generationem paratis, peruiat sit, atque etiam in palpebris, naso, auribus, ore, ano, pudendo, & ubi unguibus uiam præbet, interpellatur, perforataque conspicitur. Ad hæc, ex cetera cutis regione, interna summæ manus cutis (ut & pedis plantam inuestiens) maximè continua, minimè perforata uisitur, quod & nuper natorum cuti aliquibus ascribere re libuit. Verum hæc singula haudquaquam ociose, neque frustra facta esse, suis locis, quum de ijs partibus, quæ cute obteguntur, priuatim agendum erit, demonstrabo. Cuti, quam Græci uocant, alia cuticula tenuis admodum, & prorsus exanguis obducitur, superna sciturque, propemodum ceparum tenuioribus ac pellucidis respondens inuolucris, nisi quod alicubi & præsertim in uola, & pedis planta, crassior duriorque uisitur. Hanc quum cutis uelut quædam efflorescentia sit, *id est* Græci appellant. Si uero aliquando attritu in scabie, aut in uulneribus ex unguentorum applicatione, aut ignis admotione, aut feruentis aquæ infusione, aut ex longo itinere auferatur, & interdum uesciculæ ac papulæ in star à cute abscedat, promptissime aliterque ac uera cutis renascitur, quæ sola sanguinis & uitalis spiritus compos est, ob quod uenarum arteriarumque alicubi, & neruorum tenuissimæ partes, finesque ad eam conflunt, ipsamque simul concretæ quibusdam efformare creduntur. Neque sanè audiendus est Aristoteles, cutem sensu destituens, non secus, quam si carnis cuti subditæ duntaxat beneficio tactus sensus perficeretur, quum cuti proprios, certaque serie neruos exporrigi ex Anatome condiscamus, illi præcipue, quæ in facie est ac brachio, cubito extremaque manu, deinde & cruribus & pedibus. Per reliquum autem corpus, etiam si non ordinata serie nerui ad cutem deducantur, attamen complures in illam desinunt, sub ipsaque & potissimum ad thoracis latera exporriguntur, membrana cui subdita (ut & uenæ ipsæ) suffulti, quemadmodum etiam in Quarto libro, qui Neruis de dicabitur, enarraturus sum explicatus. Atque ita musculorum (quos Carnem Aristoteles appellabat) gratia cutis nequaquam sentit, uerum uti diximus propriorum neruorum occasione. Et quanuis uerticis cutis obscuriori sensu sit prædita, attamen sentit, utcunque etiam incommo distissimum Naturæ fuerit, sursum ad uerticem neruos distribuere, ipsaque etiam cutis hic non admodum sensu indiguerit. Deinde quis non quotidiana experientia edoctus, cutem à subditis musculis aut ossibus quoque auulsam, & postmodum scalpello ictam, unguibusque compressam sentire non didicit? Neque est, quod Aristotelis sectatorum quispiam hic, nescio quam, Terrestri tatem mihi astruat, quum nerui à dorsali medulla enati ipsa cute duriores sint, & his adhuc ipsi tendines, quos potissimum facile affici, nemo inficiatur. Imò si non minus ratione, quam experientia simul fides habenda erit, ausim asserere, musculorum uentres quamplurimos (ut quorundam semur amplexantiū) obtusius quam ipsam faciei manusque cutem affici. Atque etiam mihi ridendi uidentur, qui cutem ob hoc sentire posse auersantur, quod nullum hic sit medium, quasi uerò etiam neruū proprijs membranis prorsus denudatum, aut etiam in medio diuisum grauissimè affici non uideremus, quoties ipsius denudatæ substantiæ acriores pulueres insperguntur. Est medium etiam præter rationem in tactus sensu desideraremus, nonne in promptu est ipsa cuticula cuti obnata, & interim (ut putamus) sensu priuata? At nunc membranā quoque aggrediamur, cuti per uniuersum corpus subditam, quæ cuticula longè robustior crassiorque est, & fibris quibusdam raris, his, qui substernuntur illi, musculis adheret, connasciturque, cuti uerò pertinacius committitur. Siquidem quamplurimæ uenæ, & paucissimæ tenuissimæque arteriæ, cutem nutriendes, & neruorum propagines cuti sensum communicantes, hanc membranam transeunt, ipsaque inter cutem, et illam prorepentia hac suffulciuntur, membranamque cuti copulant, præter continuā quandam, sibique proximam fibrarum membranarum seriem, cuius etiā beneficio membrana ualidissime cuti connascitur. Hæc non eandem in uniuerso corpore crassitiem obtinet, uerum quibusdam corporis sedibus, carnosissimis fibris adaugetur, & crassior reddita, adeo carnosæ efficitur, ut musculi nomine donetur. Huiusmodi regio, in tota colliam plitudine habetur, & in fronte, et in reliqua propemodum facie, quibusdam autem animalibus undecumque ferè carnosissimis oppletur fibris, et præsertim illis, quæ totius corporis cutem (ut nos frontis) mouent. Audio & homines fuisse, qui in thoracis regione, & alibi etiam in corpore cutem mouere

A pilis.

A foraminibus.

CUTICULA quid.

Cuti uenas & arterias de neruos porrigi, ipsamque sensu esse compositam.

CARNOSA membrana.

Præsens membrana cuti carnosæ dicatur.

uere ualuerint, quibus procul dubio membrana hæc, similis equorum aliarumque membranis contigit. Porro huic membranæ, quam aliarum membranarum ci appellant, non perperam Carnosæ adiectum arbitror, quum inter reliquas membranas, hæc sola carnosæ appareat, uerèque talis censenda sit. Quod Aratæ perpendentes, primi omnium, quod sciam, hanc membranam Carnosam autem tunc. Atque id sanè penitus huius nostræ ætatis Medicorum præcipuis in cunctis qui panniculum carnosum à Barbaris quibusdam non malè me Hercules eorum, octo abdominis musculis esse contendunt, & contra Galeni sententiam cuti membranam in uniuerso corpore, & in ipso demum abdomine (de quibus uidentur) subterfendi inficiantur. Alij etsi per uniuersum corpus à me hanc membranam strari conspexerint, adeo ineptiunt, ut hanc non fateantur eam esse, cuius Cæsius, tum in Tertio de Administrandis sectionibus meminit, eo quod ego mox sermonem instituiam) inter cutem & hanc membranam ostendo, sæpe totorum crassitudine, quodque hominis membrana tantum à cute semper abscedit, est crassities. Debeant profecto eiusmodi homines, ad cathedra ostentationis accuratè perpendere, Galenum de suis simijs, non autem hominibus locutus, illos adeps inter membranam & cutem interuenit, ipsaque membrana non fit continuatur, sed prorsus undique citra alterius corporis interuentum ipsi con hoc non adeo arduum est, hominis cutem solam, illa membrana diuideri canibus, & illis animalibus, ex quibus Galenus Anatomen descripsit. Huiusmodi te, qua musculorum proprias respicit membranas, lentor ille mucosus, quem tribuit, obducitur, ob hoc fortassis, ne ipsa subiectorum musculorum motum nim membranarum omnibus commune est, quæ corpus, quod situm locumque continent, ambiunt, ut mucoso quodam lentore humore oblinantur. Et peritonæum, succingens costas membrana, cordis inuolucrum, & ipsa demum quæ anuli modo tendinibus obducitur. Sunt itaque tria uniuersum hominis cingentia, nimirum cuticula illa, cutis, & membrana hæc carnosæ. Quibus & quæ ambiens accedit, ipsa uidelicet pinguedo, seu adeps *quædam* Græcis nuncupatur, me homo emacietur, undique propemodum inter cutem, & quam nuper diximus copiosissime continetur. Ex uenis enim compluribus & arterijs (si quæ membranarum perreptantibus, atque inter illam cutemque propagatis, plurimus sanguis frigidityte, calorisque (ut credimus) inopia, in adipem seu pinguedinem in cornutis animalibus uocant, axungiam degenerans. Est namque hæc adipis poris membranas, ligamenta, & (ut semel dicam) ad omnia sanguine indigera, generationis ratio, uidelicet quod ex uenis emanans sanguis, frigoris uicem adhiereat corporibus. Sed id interim à Natura cautum est accuratissime, ne ubi noxia inutilisue esse possit. Non enim Natura adipem cerebri membranarum testium inuolucris, non internæ sedi cordis inuolucris, quamuis tamen cor hinc, non internæ ligamentorum sedi, quæ tendinibus transuersim obuoluunt palpebrarum, aut frontis, aut penis cuti adipem subiecit, neque etiam adeo manus pedisque externæ sedi. Quemadmodum profecto copiosissimum clunium illi adipe, puluinaris uice uterentur. Atque adeps humidis frigidisque animalibus, uero homo & porcus sunt plurimus colligitur, siccis uerò & calidis, nullus adeps, ut leonibus, & canibus uenaticis, ipsique etiam simiæ. Quanquam præter eum et ericium, nunquam aliud terrestre occurrerit quadrupes, quod inter cutem membranam, adipem nanciscatur, utcunque etiam oues, et glires illi subinde pingues. Albet autem adeps, quod membranæ cutisque, & alia, quibus adhæret, neque carnis modo rubra sint. Omnia enim, quæ in nostro corpore ab aliquo tantis alterantisque colorem etiam sortiuntur. Et ridiculum prorsus est, ob hoc arbitrarî, quod aëreæ substantiæ compos sit, quum osse, & cartilagine, & ligamentis uix aliquid cædidiū occurrat, quibus nihil æquè terreum, in corpore reter cutem membranamque collecto, eum usum ascribere possumus, quem uesti tribuimus, ut corpus scilicet calefaciat frigoris tempore, & si Soli homo exp quoque modo refrigeret, calorem quo minus penetret, inhibens.